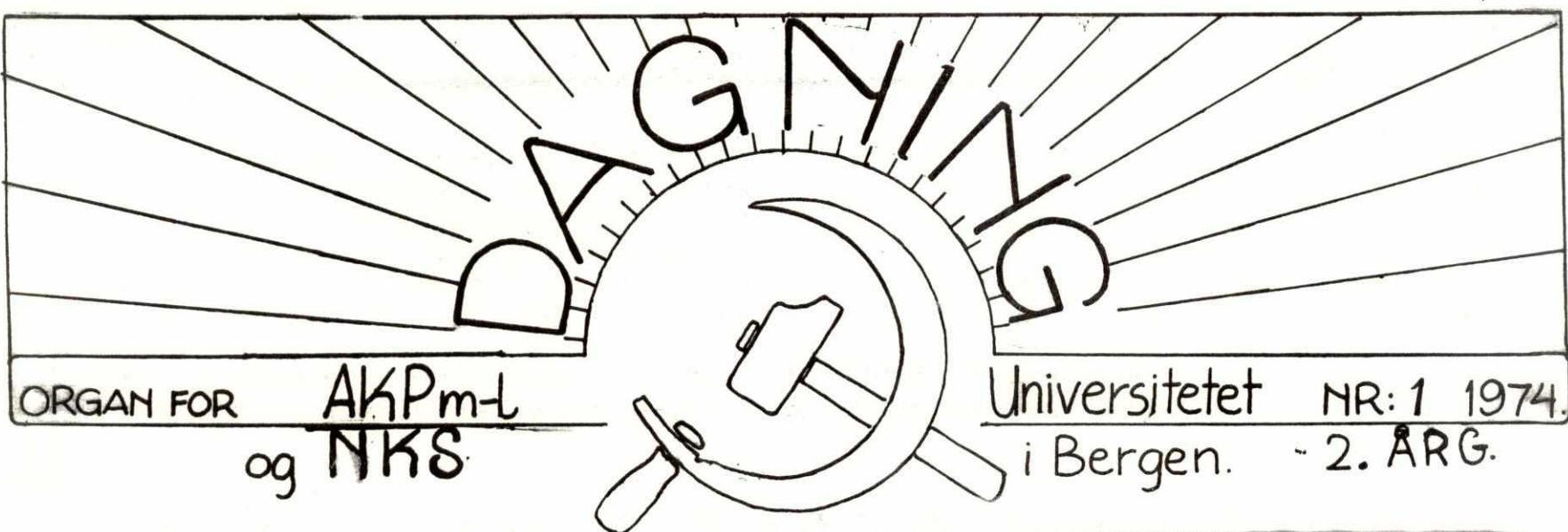

FAGLIG 1.MAIFRONT

det ENESTE toget som

- x** **åpent og konsekvent går imot DNA/LO-ledelsen**
- x** **støtter palestinerne kamp**
- x** **støtter det tsjekkiske folk**
- x** **har som grunnleggende prinsipp å oppfordre folk til å reise sine egne kampkrav 1.mai**
- x** **som konsekvent har stått for samling av alle progressive og folkelige krefter på 1. mai dagen og som fortsatt gjør det**

SLUTT OPP OM FAGLIG 1.MAIFRONT

DAGNING er organ for Arbeidernes Kommunistparti (marxist-leninistene) og Norges Kommunistiske Studentforbund på Universitetet i Bergen. Ansvarleg er Torstein Hjellum. Adresse: Boks 43, 5014 Bergen U.

leiar:

FRONT MOT REAKSJONEN – NO!

Det er ikkje berre arbeidarrørsla og venstresida som er i framgang no. Dei reaksjonære har teke seg saman og gått til motåtak på det progressive oppsvinget. Dei har skjont at større og større deler av arbeidarrørsla ikkje vil halde seg til dei "spelereglane" borgarane har sett opp. No kjenner dei seg truga.

Men angrepa kjem ikkje berre mot marxist-leninistane. Heile venstresida er skyteskive i dette stortilte åtaket på dei demokratiske rettane. Det er naturleg at dei slår til no. Dei ventar ikkje til den verkeleg store masserørsla er komen i sig. Då er det for seint.

Alt no – etter dei få åra den nye progressive masserørsla har vart – er reaksjonen i ferd med å reise ein opinion for fascisme:

Libertas produserer løgn på løgn om "venstrevri" i NRK og "infiltrering" i skulen., avisene strøymer over av utrulege skuldingar mot alle slags progressive, radikale folk har vanskar med å få seg arbeid, progressive lærarar får nattlege truselfonar og perverse brev med brukte kondommar i posten, Haakon Lie og dei reaksjonære offiserane stemplar heile venstresida som landssvikarar, SV – folk på Stortinget får fortida si granska med lupe osv.

Det viktige er likevel at denne opinionen skal gøyme og legitimere noko: at dei same kreftene den dag i dag trener i fascistiske tiltak. Det er militærøvingane som Trødal avslørte eit godt nok prov på. Det norske "forsvaret", eller rettare, det borgarlege voldsapparatet har førebudd seg på å slå den progressive rørsla ned med våpenmakt.

Dette er sjølv sagt berre starten. Og det er ikkje meir enn folk som gjer seg i kast med å arbeida for sosialismen må vente seg. Men mykje tyder på at det skal verte vanskeleg å vera kommunist eller radikal i åra som

kjem. Er vi budd på dette? Når det som no skjer berre er reaksjonen på mobilisering for dagskrav og propaganda for sosialismen, kva må vi då ikkje vente oss når vi einong skal

gå igang med å omforme heile samfunns-systemet? Alle bør kunne sjå heilt klårt at om vi ikkje kan sameine oss

til å møte reaksjonen idag, vert alt snakk om sosialismen imorgon ~~berre~~ tomt prat.

Reaksjonen har mange våpen: aviser, radio og TV, kampanjer som krev mykje pengar og i siste instans dei eigentlege våpna. Venstresida har berre eitt våpen og det er folk, masse-mobilisering, få folk til å stå saman.

Då skulle vi vente at ei samling av venstrekreftene på 1. mai – arbeidarklassen sin kampdag – nettopp i år

skulle vera ei grei sak. Men den som trudde det fekk seg ein støkk. SV braut forhandlingane med AKP(m-l), ikkje fordi det var stor usemje om politikken, men fordi vi hadde 'blanda oss inn i interne tilhøve i SV' og spreidd ein 'aggressiv' løpesetel! Trudet eller ei! Alt vi gjorde var å sei frå om kva vi meinte sv burde røyste for og kva dei burde røyste mot. Og det skulle vel ikkje vera så kriminelt? Men det er god nok grunn for SV å gi einskapen 1. mai på båten. Den siste tida har vi sett mange rare og usaklege åtak på oss i Orientering, især frå Arne Nygårdsmoen. Men skulle dette vera grunn for oss til å bryta forhandlingane med SV? Nei, det står meir på spel her enn "æra"! Likevel set nokre Svarar seg ned og furtar i denne alvorlege tida. Det er endå dei same folka som støtt skuldar oss for ikkje å setje ting i sitt "rette samfunnmessige perspektiv" No har dei ein sjanse til å syne oss kva dei meiner med det!

Reaksjonen er på vei fram, men SV er mest interessert i at AKParane har vore "slemme" og vil ikkje gå i tog

Støtt det tsjekkiske folket!

— en uaktuell parole?

Nok en gang er holdninga til Sovjet sin okkupasjon av Tsjekkoslovakia blitt et stridsspørsmål på venstresida. Under forhandlingene mellom SV og AKP (m-l) krevde SV's forhandlere garantier mot at det skulle tas med paroler som kritiserte Sovjet i 1. mai-toget. På SVs medlemsmøte 20/3 ble det først vedtatt å bryte forhandlingene med AKP (m-l) på grunn av påstått illojalitet fra vår side, deretter ble det vedtatt at SV ikke

(framhald frå tørre sida)

med dei. Samstundes kan dei godt vera i parti med folk som går imot SV si eiga line offentlig, slik som dei to SV-folka i Samorg. sitt representantskap. Dei røysta for DNA sitt opplegg og sa seg leie for at SV hadde brote forhandlingane med Samorg. Kva er det egentleg som kvalifiserer til tillit i SV?

SV sin avgjerd om eige tog 1.mai set frontane og masserørslene i ei vanskeleg stode. Kva tog skal dei gå i? Eller skal dei la vera å gå i tog og markera kampkrava sine på den fremste kampdagen? Dei som arbeidar i Kvinnefronten, Solidaritetskomiteen for Vietnam, Palestinakomiteen, Chilekomiteen, Kulturfronten, Rødt Kor osv. veit kor vanskeleg dette er. Vi vil då minne om at det var Fagleg 1.mai Front som tok initiativet til einskap og som held fast på tilbodet om einskap enno. Det var SV som braut ut av einskapsopplegget. Vegen er ikkje stengt attende.

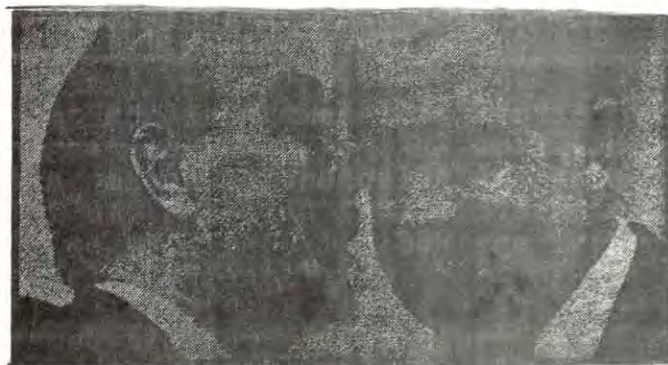
Eksemplet frå Oslo og Bergen i fjor syner at eitt stort tog er betre enn to mellomstore (og at eitt tog vert større enn dei to mellomstore til saman.) Stoda i Noreg no er slik at me må byggje eit kampfelleskap mot reaksjonen som må vare i årevis frametter. Stoda omkring 1.mai er ikkje noko godt utgangspunkt for dette.

Vi meiner SV må ta ansvaret for denne stoda. Vi tolkar medlemsmøtevedtaket deira slik at dei har sett partisjavinisme, arroganse og "ære" over omsynet til einskap mot dei verkelege fiendene. SV har eit stort ansvar andsynes den progressive rørsla. Det er enno ikkje for seint å snu.

skulle ha med noen paroler om Tsjekkoslovakia i sitt 1. mai-tog "fordi dette i dag ikke er en kampsak 1. mai" (sitert etter veggavis på Sydneshaugen). Det er altså ikke lenger noen aktuell oppgave å vise solidaritet med det tsjekkiske folket.

Vi savner en begrunnelse fra SV's side for dette standpunktet. Hva er det som har forandret seg siden 1968?

forts s 10

To gode kamerater. (Bresjnev til venstre)(!)

SISTE:

På et sonderingsmøte 2/4 kom det til enighet mellom SV og AKP om å løse saka om den løpeseddelen AKP hadde gitt ut. For å nå fram til enhet sa AKP seg villig til å beklage løpeseddelen offentlig.

Dermed ble det nådd enighet på alle spørsmål på ett nær: SV ville ikke godta at parolen "Solidaritet med det tsjekkoslovakiske folket" skulle kunne bæres i toget.

SV mener at parolen ikke lenger er aktuell. Spørsmålet blir da: Mener virkelig SV at spørsmålet om en parole er aktuell skal få velte et viktig enhetstog?

Etter vår mening dreier denne saka seg om følgende: Skal vi på 1.mai kunne kritisere overgrep mot den nasjonale sjølråderetten uansett hvor det forekommer, eller skal det være et prinsipp 1.mai at konkrete utslag av Sovjet sin utenrikspolitikk ikke skal kunne kritiseres, sjøl når alle partene i toget har klare vedtak mot?

Også i Oslo brøt SV enhetsforhandlingene på spørsmålet om solidaritet med det tsjekkoslovakiske folket. Er dette SV sin nye linje i landsmålestokk?

ARBEIDERKVINNENE i sentrum for Kvinnefrontens arbeid!

2. og 3. februar hadde Kvinnefronten sitt 2. landsmøte. Vi har snakket med to av delegatene fra Bergen, Tone Kjøde og Nancy Moss. Begge studerer psykologi.

- Hva var det viktigste som skjedde på landsmøtet?

Tone: Det viktigste er at arbeidet vårt nå har fått en retning. Vi slipper en ny landsmøteperiode med diskusjoner om brei eller smal plattform. Dette spørsmålet er nå avklart for det overveldende flertallet av medlemmene. Vi står foran en utadrettet landsmøteperiode hvor arbeidet rettes inn mot først og fremst kvinnens vilkår i arbeidslivet. Tariffoppgjøret er vår første store oppgave.

PLATTFORMDISKUSJONEN

- Hvordan gikk plattformdiskusjonen? Det var jo ganske mange forslag.

Nancy: Ja, det var sendt inn ca. 20 forslag. Noen var lange og grundige, andre kortere. Men det skulle gi et bra inntrykk av demokratiet i organisasjonen. Under behandlingen ble alle forslagene delt inn i tre grupper etter innholdet.

I den første var et forslag fra redaksjonskomitéen i Bergen. Denne stilte krav om en sosialistisk samfunnsanalyse for fronten. Dette forslaget fikk bare forslagsstillernes egne stemmer, 7.

T: I den andre gruppen var det et forslag fra "8-gruppen" i Oslo. Etter min mening var dette et feministisk forslag, det stilte kjønnsmotsetningene som det grunnleggende. Det var et høyre-opportunistisk forslag, i virkeligheten, selv om det var kledd i en "anti-kapitalistisk" drakt, noe som gjorde at forskjellen mellom den første og andre gruppen ikke kom klart nok fram. Det var 12 som stemte for dette, deriblant de 7 som fikk sitt eget forslag nedstemt.

N: Legg merke til hvor disse forslagene kom fra, Oslo og Bergen. Alle de andre forslagene kom fra resten av landet, og alle sammen gikk inn for en brei front. Jeg synes dette karakteriserer nokså godt hvordan synspunktene på denne saken nå er i Kvinnefronten. Trang-frønt-idéene er stort sett isolert til universitetsmiljøene.

Alle forslagene i den tredje gruppen ble innarbeidet i forslaget fra Tromsø eller trukket til fordel for dette. Det ble vedtatt mot 11 stemmer.

- Andre viktige saker?

T: Før vi går over til programmene, kan vi bare nevne et forslag fra sosiologigruppen i Oslo om å desentralisere ledelsen i organisasjonen. AU skulle etter dette ligge flere steder i landet. Dette ble klart avvist.

N: Ja, det skulle bare mangle. Nå har nyfeministene hatt en slik ordning i årevis; og de har nettopp vedtatt å opprette et koordinerende landsutvalg. Og så skulle vi gå den motsatte veien!

Nancy Moss.

Tone Kjøde.

TARIFFOPPGJØRET

- Tidligere sa dere at arbeidet nå hadde fått retning. Kan dere si noe mer om dette?

T: Vi vedtok to programmer, et arbeidsprogram og et handlingsprogram. Arbeidsprogrammet behandler de områdene Kvinnefronten vil engasjere seg på, det tar opp mål og midler. Handlingsprogrammet er en prioritering av de oppgavene vi skal ta oss av fram til neste landsmøte. Her vil jeg trekke fram at vi har prioritert en utredning om husmorens stilling. Dette skal landsutvalget ta initiativ til.

Kommunistane i Kvinnefronten:

Kva vil vi ?

I

Vi vil gjera vårt for å syta for at Kvinnefronten vert ein kamporganisasjon. Ut frå stoda i dag meiner vi det er riktig å ta utgangspunkt i dei kvinnene som er viljuge til å kjempe sjøl for å betre kåra sine. Det er mykje kampvilje i den norske kvinna. Men den ideologiske undertrykkjinga rammer kvinna særleg hardt. Difor kan vi ikkje ta utgangspunkt i kva syn kvinna har om årsakene til den stoda ho er i. Kvinnefronten må ta utgangspunkt i at ho er viljug til å slåss for å endre stoda. Kvinnefronten sitt spesielle ansvar er dei kvinnene som vil ha arbeidsplassar, like-løn, dagheimar, sjølvbestemt abort osv. men som enno ikkje har teke standpunkt til sosialismen. Difor kan ikkje Kvinnefronten verte eit sosialistisk kvinneparti.

II

Under førre punktet snakka vi om kvinner som enno ikkje hadde teke standpunkt til sosialismen. Vi vil gjere vårt for å syta for at flest mogeleg kvinner - i og utafor Kvinnefronten - skal verte sosialistar. Og då meiner vi ikkje ein slik ullen og dvask "sosialisme" som "8-gruppa" hadde i plattformforslaget sitt og som SF og NKP har i plattformen si. Vi vil at dei skal verte konsekvente kommunistar, marxist-leninistar. Den einaste forma for sosialisme verda har sett til no er proletariatets diktatur (men ho har sett mykje anna som har verte mislukka). Og den einaste vegen dit er den væpna revolusjonen. Den som ikkje godtek dette, er ingen marxist, for å seie det med Lenin.

Det vi vil ha fram her er at Kvinnefronten kan ikkje stelle seg på ei sosialistisk plattform utan å ta standpunkt til vegen til sosialismen, og dermed må ho knyte seg til ein av dei organisasjonane som rekner seg sosialistiske. Om vi berre seier vi vil ha "sosialisme", og ikkje seier noko meir, vil dette vere det same som ei SF-plattform, og ikkje noko

"minste felles multiplum" for sosialistar. Dette vil vere ei høgreline for Kvinnefronten - på same måten som det er det i SF og NKP sine prinsippfråsegner.

Dessutan er det ikkje korvidt folk godtek ordet sosialisme som trekk lina mellom dei progressive og reaksjonære i dag. Dei siste åra har synt oss at mange som sokner til Venstre og Senterpartiet har stelt seg på den rette sida i mange kamper, medan "sosialistane" sentralt i DNA og LO har synt kor reaksjonære dei er. Har de alt gløymt lærdomane frå EEC-kampen?

Dersom Kvinnefronten skulle stelle seg på noka "sosialistisk" plattform, måtte dette anten vere ei kommunistisk, slik AKP (m-l) har, eller ei opportunistisk plattform som skyt spørsmålet ut i det blå, slik SF og NKP har.

Vi kommunistar meiner Kvinnefronten må vere partipolitisk ubunden. Ho skal ikkje ta standpunkt i den langsiktige prinsippdiskusjonen mellom AKP (m-l) og SV, sjøl om Kvinnefronten vil verte eit av dei mange fora der denne diskusjonen vert ført. Dersom kvinnekampen ikkje skal splittast, må Kvinnefronten ha grunnlaget sitt i det vi - AKP (m-l), SV og ikkje minst alle dei uorganiserte - er same om må gjera her og no. Og vegen til sosialismen er ikkje mellom dei sakene.

Meir om kvinnekamp på side 7

ARBEIDERNE
KOMMUNISTPARTI (m-l)

programmer og vedtak
fra det 1. landsmøtet
februar 1973

KJØP DEN —

Dette er boka som inneholder
AKP (m-l)s arbeidsprogram,
prinsipp-program, vedtekter,
politisk beretning, og en del uttal-
elser. Kjøp den, og døm sjøl! Den
koster 8 kroner, og du får den ved
å skrive til Forlaget Oktober,
boks 8379, Hammersborg, Oslo 1,
hvis det da ikke finnes en
Oktoberbokhandel der du bor,
da). Det gjøres, og den
ligger i Nygårdsgr. 45.
Åpen 16⁰⁰ - 18⁰⁰ Torsd + 1 19⁰⁰
Lørdag 12⁰⁰ - 14⁰⁰. Kom innom!

AKP (m-l) - PROGRAMMER (1. landsmøte)

OKTOBER

TIL KAMP MOT KRISENEDESKJÆRINGER

Av Thorvald Gran

I slutten av desember foreslo den nyinnsatte arbeiderpartiregeringen en krisenedskjæring på det vedtatte statsbudsjettet for 1974 på 230 millioner kroner. De 230 millionene, som utgjør en luse 1/2% av stats- og trygdebudsjettet, skulle innsparer på offentlige tjenester, det vil si de postene som stort sett går til lønninger og nye stillinger. Investerings- eller kapitalpostene skulle bli uendret.

Vi må først slå fast at selv om beløpet er lite rammer det statsinstitusjonene hardt. Disse institusjonene forsøker å planlegge sin virksomhet og planlegging skjer selvsagt ut fra det vedtatte statsbudsjettet. Det budsjettet for 1974 som ble vedtatt i høst var skåret ned til beinet. Universitetet fikk 16 nye stillinger. Det søkte om 82. Og hvis noen synes søknaden på 82 var urealistisk så kan det nevnes at økningen av antallet studenter i 1971 på ca. 10% la grunnlaget for en tildeling av 119 nye stillinger i 1972. Studentøkningen i Bergen var ca. 17% også i 1973. Da røkte altså Universitetet om 82 stillinger for 1974. Og fikk 16. KUD har da på politisk grunnlag bestemt seg for en 20-vekst i studenttallet ved Universitetet. Det dette viser er at staten har bestemt seg for at nå skal varene fra universitetene produseres billigere. Lærere og teknisk personale skal levere flere kandidater uten tilførsel av nye ressurser.

Men på toppen av denne budsjettpolitikken som stort sett gikk ut på å høst kommer altså krisenedskjæringen på 230 millioner. Av dette beløpet har FH/KUD beregnet seg fram til at en innsparing på 5 millioner kan tas på UHOs driftsbudsjett, som totalt er på 141 millioner.

Konsekvensene er store.

- Mange viktige tiltak som er blitt finansiert over ledige gjerter kutter ut.
- All finansiering av studentleide kollektivarbeid og undervisning ellers er det satt absolutt stopper for.
- Engasjert personell som det særlig er mange av i lavtlønte tekniske stillinger får bare et halvt års forlengelse av engasjementet.
- Folk lønnet over annum på instituttene kutter ut.

Det kan ikke være tvil om at dette, på basis av de nærmeste trenes budsjettpolitikk, fører til en reell kvalitetsforringelse av det arbeidet universitetet er pålagt å utføre. Denne forverringen rammer alle på universitetet, studenter og alle kategorier ansatte, uansett fagpolitiske interesser og synspunkter.

IKKE ALLE RAMMES AV KRISE-
NEDESKJÆRINGER!
(ETT STED MÅ JO PENGENE TA VEIEN...)

Men nedskjæringen har også en spesiell fagpolitisk konsekvens som jeg vil belyse. Alle vet nå at den vitenskapelige utviklingen foregår gjennom kampen mellom ulike verdensanskuelser og tilhørende tilnæringsmåter og pensumopplegg i fagene. I denne kampen får de nye fagstrategiene nødvendigvis en utkantposisjon på universitetene, de får et svakere materiell grunnlag i stp. Eksempel: Den arbeiderrettede forskningen må stort sett finansieres av lærernes vanlige lønn. Prosjektfinansiering er vanskelig å oppnå. Folk som arbeider på den materialistiske verdensanskuelsens grunn blir satt på prøve, på samme måte som engasjert personell i særlig de laveste lønnsklassene. Og litteratur i den materialistiske fagtradisjonen vinner bare gradvis innpass på offisielle pensumlister, slik at arbeid utenfor disse er nødvendig. Krisenedskjæringen rammer spesielt utkantene. Lærerne blir pålagt mer undervisning. Dette rammer først og fremst det vi kan kalle lønnsfinansiert, i motsetning til prosjektfinansiert, forskning. Alle som er på prøve, engasjert personell, blir mer utsatt og dermed selvsagt presset i større grad til å arbeide etter etablerte retningslinjer. Studentledete kollektivier har i praksis vist seg å være de familiære som har mulighet for et visst systematisk arbeid med pensum som foreløpig ligger utenfor pensumlister, men som er relevant for de problemene som studeres på fagene. Konklusjonen er at effekten av spesielt krisenedskjæringene er en politisk betinget undertrykkning av det potensielt progressive, fornyende, vitenskapsarbeidet på universitetene.

Så langt om de direkte og indirekte virkningene av krisenedskjæringen. De i seg selv er etter min mening negative nok til sterke å gi mot nedskjæringen og dermed også de siste års tendens i statsbudsjettpolitikk overfor universitetene.

Men det er mer allmenne grunner til å ta kampen opp også, grunner som direkte knytter vår kamp til andre statsansatte sin kamp mot grov forverring av arbeidsforholdene.

Staten begrunner krisenedskjæringen på 230 millioner på driftsbudsjettene med behovet for å dempe det den kaller presset i økonomier. Idéen er at hvis staten sparer vil inflasjonstakten synke. Økonomien vil komme mer i balanse. Staten vil bli bedre tilpasset konjunktursituasjonen.

Ser vi på konjunktursituasjonen når denne i hele 1973 var et bølget som kraftig oppgangstid for hele Vest-Europa som senere fortjentes i storindustri og storfinans. I Norge økte f. eks. de private inntektene med 14% i fjor. Biorinntektene i storindustrien og storfinans steg drastisk fra året før. I bank- og forsikringssektoren økte om 40% stigning. Bergens Privathank fortalte meg om dagen at overskuddet steg med 20 millioner til 82 millioner i 1973. Hvis bare der var det 1/3 av krisenedskjæringen på hele statsbudsjettet. Storindustriens eirinntekter økte med 41%, snofart med 4%. Og prognosene for 1974 er fortsatt oppgang, selv om konjunktursene vil avta i Europa i år. Med kapitalismens lovmessige utvikling fra krise til krise, så det er storfinans og storindustri som nå investerer, og tjener penger visst f. eks. tallene over inngitte konkurser de siste årene. I 1972 ble det åpnet 478 konkurser. Det ble betalt ned som rekord i etteråret. I 1973 ble det åpnet hele 627 konkurser. Rekordene under kapitalisme faller fort for tida.

Og vi kan slå fast at det er ikke bare småprodusenter som opplever såkalt oppgangstid som nedgangstid. For hva er oppgangstidene for vanlige folk?

- 1) Sterk prisstigning, ikke minst på livsnødvendige varer.
- 2) Nedgang i disponibel inntekt.
- 3) Rasjonaliseringspress og hardere arbeidstempo i såvel privat som offentlig arbeidsliv.

Det er jo nettopp dette vi opplever på Universitetet. Oppgangstider er vedgangstider og forverring av vanlige funksjonærers og studenters arbeidsforhold.

Det problemet vi står overfor, formidlet gjennom statens innstrammingspolitikk, er den nå herskende klassens forsøk på å gjøre produktene fra universitet og høyskoler så billige som mulig. Både forskning og undervisning, sett fra kapitalens standpunkt, er mer eller mindre direkte innsatsfaktorer i profittproduksjon. Når konkurransen øker på (jfr. konkurshallene) gjelder det å skjerpe arbeidet med å gjøre innsatsfaktorene billige. Bare på den måten kan den kapitaleiende klassen øke investeringskapasitet og egne inntekter.

Det er ikke sant at økte lønninger og økte/forbedret innsats i undervisningsvesenet er nødvendigvis inflasjonsskapende. Det er inflasjonsskapende bare dersom investeringsnivået tas som gitt. Dette er et politisk problem av første rang. Gjennom økt økning av den internasjonale kredittgivningen og den lange tiden mellom investering og produksjon av salgbare produkter f. eks. i oljeindustrien er denne investeringsaktiviteten inflasjonsskapende. Og de politiske myndighetene har gjort sine valg. Beskattningen av storindustrien, bankvesen inkludert, har gått drastisk ned i forhold til overstøttet. De som finansierer oljeboringsplattformene er friert for 19 millioner i investeringsavgift på hver plattform. Noen og tyve av dem er under bygging. osv.

Virkemidlet for å sikre de ledende finanskreftene et overtak i den absurde konkurransen om de mest profitable investeringene er å gå til sterk rasjonalisering - innskrenking på arbeidssiden. Utdanningen er et ledd i produksjonen av arbeidskraft. Jo billigere utdanningen er jo billigere er arbeidskraften. Ser vi på statsbudsjettet er det da også typisk at utdanningssektoren skal vokse under gjennomsnittet på 10%, mens f. eks. vannkraft og elektrisitetsvesenet skal vokse med hele 21%. Det siste er ledd i utbyggingen av maskinutstyret. Det første er ledd i utviklingen av arbeidsfolks arbeidssvne. Prioriteringen er klar.

Altså den innsparringspolitikken AP nå forvalter er et ledd i den finanskrise staten er kommet i fordi storkapitalen klarer å presse gjennom sine krav om enorme ressurser til investeringsformål. Vår kamp mot krisenedskjæringen på 5 millioner her på Universitetet er et ledd i alle varlige statsansattes kamp mot forverring av sine arbeidsforhold. Som jeg før har vist er 230 millioner litt for alle "ekstrabetyllinger" som villig vekst blir gitt storkapitalen. Men de 230 millionene rammer, som jeg også har vist foran statsinstitusjonene svært hardt, og særlig rammer det utkantene i disse igjen hardt.

Jeg har nå vist hvordan krisenedskjæringen virker, og hvorfor den kommer. Jeg har vist at statens finanskrise er et uttrykk for den politiske kampen mellom arbeid og kapital ikke bare i Norge men også internasjonalt. Jeg mener det mildt sagt er en vilsenhet å påstå at nedskjæringen skal dempe presset i økonomien.

Jeg vil til slutt ta for meg den utbredte forestillingen om at universitetet ensidig er en kulturinstitusjon, en institusjon som er en form for luksus som samfunnet har råd til å finansiere først når de primære behovene for industriutbygging er dekket. Denne forestillingen, som forresten er ute og går i mange statsinstitusjoner i omtrent samme form, svekker selvsagt den politiske kampkraften til ansatte i disse institusjonene.

Universitetene og høyskolene kan gjerne betegnes som kulturinstitusjoner. Men de er ikke luksusinstitusjoner som svever utenfor det kapitalistiske produksjonssystemets lovmessigheter. Universitetene har i etterkrigstiden blitt mer og mer integrerte ledd i produksjonen og profittkampen. Universitetene leverer den grunnkunnskapen som muliggjør teknologiske fremskritt, fremskritt som er avgjørende i den nasjonale som den internasjonale konkurransen. Universitetene produserer embetsmenn til statsforvaltningen som er et stadig viktigere redskap i tilretteleggingen av de samfunnsmessige betingelsene for kapitalistisk produksjon. Og universitetene leverer lærere til den viktige oppgaven å få fram teknisk dyktige og sosialt tilpasset arbeidskraft til produksjonen.

Med et ord, universitetene og høyskolene er nødvendige ledd i den kapitalistiske produksjonsordningen. Det arbeidet disse institusjonene i dag i hovedsak gjør tjener ikke vanlige arbeidsfolks interesser. De har da heller ikke styringen med det som foregår der. Men å hevde at universitetene nærmest er en form for luksus vi kan tillate oss når overskuddet ellers tillater det, er bunnfalskt. En slik forestilling har bare som oppgave å svekke ansatte og studenter i sine krav om rimelige arbeidsforhold innen disse institusjonene.

Nettopp fordi universitetene i dag er blitt så sentrale institusjoner i konkurransekampen kan vi føye til at den nedkuttingen av universitetsbudsjettene som nå foregår som så ofte ellers er en politikk som nok samsvarer med monopolkapitalens kortsiktige interesser, men som på litt lengre sikt virker til å undergrave de samme interessenes posisjoner i samfunnet. Som Marx sa: Egentlig er kapitalen kapitalens verste fiende.

Konklusjonen min er altså at det er viktig å ta opp kampen mot hele krisenedskjæringen på 5 millioner kroner på vårt budsjett. Deesuten bør vi oppfordre andre statsinstitusjoner som er rammet til å gå sammen om å tilbakevise hele krisenedskjæringen på 230 millioner. Hvis disse pengene ikke allerede fins i statskassen har jeg foran anviset steder hvor pengene kan tas.

Vi ber følgelig foreslå omgjort vedtaket om studentledet undervisning.

Vi ber videre gå inn for at alt engasjert personell blir sikret på like linje med fast ansatte og at engasjementstillingene snarest omgjøres til faste stillinger.

Ledige stillinger rundt om på instituttene og i administrasjonen bør besettes raskt.

Og til slutt. Unngå intern kamp og kiv mellom institutter og fakulteter. Alle ansatte og studentene uansett fakultet har felles interesse i å stå sammen mot statens krisenedskjæring på 5 millioner.

I BRENNPUNKT

er namnet på ei skriftserie som AKP(m-l) og NKS på Universitetet i Bergen gjev ut. Her publiserer vi artiklar om aktuelle tema, fagkritikk og kommunistisk teori. Til no er det kome tre stensiler. Nr.2 er om statsbudsjettet for 1974, og Nr.3 om det norske militærapparatet. Dei neste vil ta opp den revolusjonære opposisjonen i Sovjetunionen, ein albansk artikkel om det kommunistiske partiet, ein artikkel om Stalin og ein om jus for demonstrantar.

MATERIALISTEN

er eit teoretisk skrift som AKP(m-l) på Universitetet i Oslo gjev ut. Det rettar seg særleg til intellektuelle og andre som er engasjerte i den teoretiske kampen. Det første nummeret handla om "Bøndene, klassekampen og "venstre"-opposisjonen." No er det kome eit nummer om KAG her i Bergen som mange lyt lesa. Neste nummeret skal vera om KUL. (Kommunistisk Universitetslag i Oslo.)

4 spørsmål til SV om kvinnekamp

1) I det siste er det nokre SV-medlemmer som har skulda "AKP (m-l)-ere i Kvinnefronten for å manipulera fronten. Er SV offisielt einig i dette? I fall dei er det, kva har denne manipulasjonen gått ut på? Her vil me ha konkrete døme.

2) Det siste landsmøtet i Kvinnefronten og dei linene som vart lagde opp der har vorte hardt angripne av nokre SV-medlemmer. Er det SV sitt offisielle syn som kjem fram i desse åtaka? Er SV einig i at "I dag har Kvinnefronten ingen begrunnelse for sin eksistens" (Hilde Vogt i Orientering 7/74) og at "m-l-erne nå har gjort Kvinnefronten til en underorganisasjon (eller ungdomsorganisasjon, det oppfatta vi ikkje riktig) av Norsk Kvinnesaksforening" som det vart sagt av ein lokal SF-ar i Studenter-samfunnet. Eller vil SF, NKP og SV no vedta å stø Kvinnefronten. Dei har ikkje gjort det enno.

3) Er det den offisielle politikken til SV å oppmoda folk til å melde seg ut av Kvinnefronten? Er det den offisielle politikken til SV å prioritera Nyfeministane framfor Kvinnefronten? Vil SV arbeida innafor Kvinnefronten frametter, eller går de inn for å skipa ein "ny" front?

4) Kjem SV til å skipa ein kvinneorganisasjon tilslutta SV, eller har dei avvist ein slik tanke?

Dette skulle vera greie spørsmål å svara ja eller nei på. Vi ventar klårare liner frå SV-hald!

Bokmelding: **FRAM FOR**

EIN SKAPANDE MARXISME!

No for tida fer marxismen i medvind. Det er bra, men det har sine skuggesider, det er. Lykke i orgarleg tankespeidling seg ut som marxisme og sosialisme for å få gratis skyss eit stykke på veg. Til vorten snur. Vi marxistar må lære oss å skilje dette godset frå den ekte marxismen, og kaste det overbord.

Men kva er ekte, og kva er falsk marxisme? Dette problemet har mange sider, og her skal vi berre ta opp ei: Vi skal sjå litt nærare på dei som seier dei står for ein spesielt "skapande" marxisme, dei som seier at marxismen-leninismen-Mao Tsetungtenkinga er ei stivna lære. Vi skal bruke nokre baker til døme på dette.

I
"OPPRØRERE. Profiler og skjebner i sosialismens historie." av Yngvar Ustvedt

Dette er ei samling radioforedrag som Ustvedt hadde for ei tid sia. Desse tankene er altså spreidd svært vidt, til mange fleir enn dei som plar lese baker om sosialisme.

Utgangspunktet hans er at sosialisme ikkje er det same som marxisme. Vi kan lære mykje av dei utopiske sosialistane, seier han. Det er ikkje utenkjeleg, men då må vi ikkje sette dei opp mot Marx. Men Ustvedt vil ikkje sette seg til doms over nokon, høyr berre: "Hensikten har vært å gi mest mulig ærlige bilder av epokegjørende skikkelser i historien, og ikke drive agitasjon eller propaganda til noen kant." (s.12) Dette tek han opp at fleire stader i boka. Folk som sett må seie kor "ærlige" dei er, har sjeldan reint mjøl i posen. Og det har ikkje herr Ustvedt heller. Kva er det så han har i posen sin?

Først får han sagt at sympatien hans ikkje ligg i ei noko eksklusiv og idealistisk lei: "Man interesserer seg for sosialismen kjettere og avvikere, alle de som tapte på det taktisk-politiske plan, men ikke nødvendigvis når det gjaldt ideene" (s.8) Ustvedt er ikkje interessert i erfaringer med å leie ei sosialistisk rørsle, eller med å bygge sosialismen (det "taktisk-politiske" plan). Han vil sjå på dei som aldri dreiv det til noko av dei teoriene dei ikkje var brukande. Han er interessert i dei som måtte nedkjempast om sosialismen skulle vinne fram. Han samlar på rare sosialistar på same måten som andre samlar sjeldne frimerkje. Kvar sin hobby!

Dette er eit sermerkt drag hid den borgarlege "socialismen". Han prøver å få sosialistane til å sjå bort frå klassiskarane, sjå bort frå hovudspørsmåla, og istaden verte opptatte med "interessante" detaljar og småveges teoretikarar. Dette er ein god måte å passivisere sosialistane på, samstundes som dei får noko å pusle med, og trur dei er svært så aktive og "skapande": "Vi driv "teoretisk praksis", må vite!"

Men herr Ustvedt har meir å by på: Han oppfattar historia på ein mest utruleg mekanisk måte. Det får så vera. Men vere er det at han trur Marx gjorde det

og. Høyr berre: "Ellers var de teoretisjonerere ikke så opptatt av å se på tilknytningene: Revolusjonen ville komme uansett." (s.112) Sjølvsagt får han ikkje dette til å rime med Marx sin praksis: "Men til tross for dette synet på det mekaniske og lovbestemte i utviklingen, er det mange eksempler på at Marx selv også var følelsesmessig engasjert (!!) Hans skrifter fremviser nært et utbrudd av medfølelse med de undertrykte og et hat til de røktige." (s.135) Denne stor-slagne avsløringa kaller Ustvedt "den største gåte i hans personlighet" og den har "voldt mange en biograf stort hodebry." (s.136) Jo tækk, der trur vi deg, Ustvedt.

Vi kunne nemne sidevis med slike forvrængninger og løgner. Alt konkluderer med at Marx ikkje kan vera noko å sette seg til for sosialistar. No seier ikkje Ustvedt dette rett ut. Han når han etter 40 sider med noko vi oppfattar som atak på Marx kan skrive: "Om vi har vært inne på tidligere, skal vi ikke prøve å på å vurdere hans lære her - om den var riktig eller val, sann eller falsk.", ja då lurar vi på korleis noko Ustvedt oppfattar som atak på Marx må sjå ut! Dessutan: Det er jo nettopp ei slik vurdering ekte sosialistar treng: Om ei lære er sann eller falsk, brukande eller ikkje. Det er berre borgarskapet som har nytte av ei "balansert" ikkje-vurderande framstilling av sosialistiske teoriar og teoretikarar.

Ustvedt gjer sitt beste for å så tvil om Marx. Om vi ikkje bit på dette, har han ei anna løysing i eit seinare kapittel: Det var Eduard Bernstein - oppfinnaren av revisjonismen - som førte Marx sitt arbeid vidare. Eigentleg.

Og om Rosa Luxemburg får vi høyre at ho "representerte både sosialismen og motstanden mot russifisering." (!) Og staliniseringen av hele bevegelsen." Tenk det, Hedda! Staliniseringen! I 1918! Det skulle vel ikkje vera leninismen

Ustvedt meiner! Det var i den no så stor mon kjempa mot, akkurat som dei andre "antistalinistane".

Dersom vi ser på korleis Ustvedt landsamer tilhøvet mellom Lenin og Trotsky, ser vi at det er net leninismen han vil til livs. Trotsky vert berre skumrent. "Mensjevikene ville ha en demokratisk partistruktur, Lenin en sentralistisk." Ville ikkje Lenin ha demokrati på? Nei, fordi "Lenin ville få det nærmest absolutte lederskap om programmet ble vedtatt. Derfor var mange imot dette - blant annet fremtredende marxister som Plechanov, Vera Zasulitsj, Trotskij og Rosa Luxemburg." Slik var det. Trotsky ville ha demokrati, Lenin ville ha sentralisme, og ingen (om vi skal tru Ustvedt) ville ha demokratisk sentralisme. Kva anna er dette enn rein og skil historieforsking? Det finst ikkje noko arleg i dette!

Yngvar Ustvedt snakkar svært fint om dei som aldri dreiv det til noko i sosialistisk praksis. Han snakkar vent or utopikarane, revisjonistane, sosialdemokratane i den 2. Internasjonalen og om Trotsky. Desse er dei skapande marxistane, meiner Ustvedt. Og no ser vi kvifor: Det er dei som har "revidert" Marx, "gjort han til ein gjennomsnittsliberal" som Lenin seier. Det er dei som har prøvd å gjera marxismen tannlaus.

Dei verkeleg skapande sosialistane - dei som brukte marxismen til å reise masserørsler mot undertrykkjarane og til å bygge sosialismen, dei kan han ikkje med. Dei vert for prosaiske om ein set dei opp mot "skjønnådene" bak skriveborda. Dei kinesiske og albaniske kommunistane spanderar han ikkje eitt ord på. Marx, Engels, Lenin og Stalin har han berre forakt for. Difor fortener herr Ustvedt vår forakt, forakten fra alle som vil noko med sosialismen sin.

Revisjonismen i aksjon:

Først råk han!

Så ryk han!

Og så han?

Og så? ! ?

(Framhald frå førre sida)

II

Derne same grunnhaldninga finn vi att hjå Sven-Eric Liedman i "Marxism och vetenskapsteori" i "Positivism, Marxism och kritisk teori." No er berre så mykje meir subtil,

dult og innpakka her enn i "stvedts vulgare vrevierier. Liedman vil ikkje rose utopikarane og revisjonistane, for Liedman er vitskapsleg, må vite!

Men temaet er det same: Dei som verkeleg har betydd noko for den sosialistiske rørsla er lite interessante. Dei har gjort så mykje, og då kjem ein gjerne til å gjere eit par ting som salongradikalarar eit par tiår seinare kan stikke fingaren borti og sei: "sjå her, dette var ikkje dialektisk nei. Du skulle nok ha lese Kapitalen betre, og ikkje brydd deg så mykje med Engels og Stalin." Nei, då er det betre å halde seg til den "reine" teorien, til idévorda, så slepp ein å ta standpunkt til den vanskelege røyndomen. Liedman prøver å bruke Marx til å føysa bort dei andre sosialistiske klassikarane, Engels, Lenin, Stalin og Mao Tsetung.

Om Engels får vi høyre at arbeida hans innhald ein del trekk som "delvis spelat en avgjörande, ibland kanske en ödesdiger (=skjebnesvanger) roll i marxismens senere utvikling." Her går Liedman som katten rundt den varme grauten. Det som er så gale med Engels, har eitel nyrevisjonistar i Mellomeuropa no funne ut, er at Stalin har bygd mykje på Engels, og då må det jo vere noko gale med Engels og? Engels er eigentleg både mekanisk og positivistisk, og denne naturdialektikken hans er no svært skumle saker. Så eigentleg var Engels den første stalinisten. For ei grundigare handsaming av desse sakene viser eg til Stein Rafoss si innleiing til Pax-utvalet av Engels' filosofiske skrifter som nyss er kome.

Liedman legg grunnsteinen sin med å så tvil om Engels. Så legg han på neste stein: Lenin. Om eit av dei viktigaste filosofiske verka hans, "Materialisme og empiriokritisisme" seier han: "Han anknyter nærmast til Engels' "Anti-Dühring" (Å, Lenin, korleis kunne du?) Teoretisk interessantare år emellertid hans s.k. filosofiska antecningsbøcker. "Forklaringa er at Hegel er eit betre utgangspunkt enn Engels.

Stalin er lettare å bli kvitt. Stalin er alltidskuldge til nokon har prova annleis: "Att några av Stalins egna skrifter och tal innehåller en del lyckade meningar (=sejningar) (!) förklarar inte nämnvärdt den mörka helhetsbilden." Det er ikkje turvande å seie kva der mørke heilskapen går ut på. Det har både Liedman og leseren lært på skulen.

Det verste Stalin gjorde var nok ikkje å misse kontrollen over utrenskingane slik at eitel uskullege gjekk tapt. Nei, det var å innføre

"den s.k. handbokmarxismen - en marxism som kunde sammanfattas i ett antal kategoriska tesser." Noko så felt som å bringa marxismen ut til folk så dei kunne bruka han til å løyse problem med!

Dette er sjølvsagt eigentleg eit åtak på Mao Tsetung og den vesle raude boka. Det er ikkje trygt å gå til åtak på dei direkte enno. Men det kjem nok det og. Vi får høyre at det "ter sig inte så lite avrvt" av Mao å ta utgangspunkt i Engels sine tesser om dialektikken, mellom anna at det finst motseiingar i alle ting, og tesen om einaksen i motseiinga. Og dette er ikkje noko lite punkt. Denne tesen er hjørnesteinen i "Om motsigelsen" Dette er ein av dei faktorene som gjer at vi ikkje lenger snakkar om marxismen-leninismen, men om marxismen-leninismen-Mao Tsetungtenkinga!

Stort meir og stort anna om desse teoretikarane bryr ikkje Liedman seg med. Kva bryr han seg med då? Han skriv side opp og side ned om Lukacs, Karl Korsch og Althusser. Det store med dei er at dei har "problematisert" marxismen. Dei er "skabande". Ikkje eit ord om at til dømes Mao,

Enver Hoxha, Lenin og Stalin har løyst mange av desse problema. Ikkje berre i teorien, dei har ikkje berre sagt at slik må det gjerst. Men dei har og fått gjort det slik, og såleis byga sosialismen. Men dette interesserar ikkje Liedman og hans kumpanar.

Vi vil seie det slik at når det er viktigare å snakke om problema enn å løyse dei, då er ein komen gale avstad. Og det er både Liedman og desse "teoretikarane". Kva gagn har dei gjort den sosialistiske verdsrørsla sidan dei har slik forakt for dei som verkeleg har utretta noko? Kva rolle har dei spela i masserørslar i sitt eige land? Kvar har dei erfaringane sine frå? Frakais i klassekampen, eller utøynet frå stamkafene sin? Kva konsekvensar har teoriene deira spela? Kven bruker desse teoriene til å omforme verda? Har vi bruk for dei i den norske klassekampen?

Til svar på dette påstår vi: Den minste artikkelen Mao Tsetung har skrive, dei to sidene som handlar om "Hvor kommer de riktige tanker fra?" (Verker i utvalg s. 368-69) er meir verd for den sosialistiske rørsla enn alt det Korsch, Althusser, Lukacs, Liedman og ein haug andre av same sorten har skrive tilsaman. Eigentleg gjer vi Mao stor breitt med denne samanlikninga. Det er betre å løysa eit viktig problem enn å fabulera omkring hundre gale "problematiseringar" på hundre detaljrområde.

Kameratar! Det er viktig at de lærer dykk å sjå kva som er verkeleg marxisme, og aldri slakkar av i kampen mot allslags revisjonisme og opportunisme. Marxismen må rettast utover, mot handling, ikkje mot grubling. Serleg studentar har lett for å gløyme dette. Vi må ikkje havne i same xxx greita som Mot Dag. Vi skal vere med å knuse kapitalismen og bygge sosialismen i Noreg!

Det er og andre ting vi kunne ta opp hjå Unvedt, Liedman og andre av same sorten. Om du vil gjere dette, eller ta til rotmale mot mynet vårt, kan du skrive til oss. Holst ikkje meir enn 1 - 2 A4-ark.

Til dette vil vi svare: "I avsløre klasseinnholdet i det som skjer" er utvilsomt rent allment en viktig oppgave for kommunistene. Men i denne alvorlige situasjonen å ville innskrenke seg til en allment "avsløring av klasseinnholdet", det tjener kun til å svekke kampen mot reaksjonen. Nok en gang har det vist seg at bak de fine "analysene" finner vi en politikk som kun kan skade den progressive bevegelsen.

Baktrops- politikk

Som våre lesere sikkert er klar over har vi det siste året her på universitetet hatt en gruppe som kaller seg KAG (Kommunistisk Arbeidsgruppe). KAG gir ut analyser (Sympatiserer du med våre analyser? Ta kontakt!). Gruppen vil gjerne stå fram som de egentlige kommunistene. I løpet av det året den har eksistert har den derfor måttet ta stilling til en del viktige spørsmål - mange nok til at en etterhvert har kunnet registrere et visst mønster i gruppen sin praktiske virksomhet. Kort sagt utmerker gruppen seg på følgende vis:

Hver gang det blir reist omfattende kamper for viktige politiske og økonomiske krav rykker alltid etter en tid KAG ut med en erklæring om hvorfor de ikke kan delta i arbeidet, men bare gi betinget støtte til det. Så også under kampanjen for å få frikjent Narve Trædal.

I stensilen "Kommunistene og Trædalsaken" slår KAG fast at "Det er av den aller største betydning at Trædal frifinnes"... "Det vil framfor alt styrke retten til å drive progressivt politisk arbeid mellom soldatene og underoffiserene", noe som gjere militærapparatet "mindre egnet til bruk mot folket. Dette vil være avgjørende i en framtidig revolusjon." Videre blir det påpekt: "Samtidig er det bare (vår uth.) en kraftig opinion som kan hindre ham i å bli dømt."

Utmerket! Men hva slags konklusjon må vi trekke av dette? For en kommunist er saken klar: Her må alle krefter settes inn for virkelig å reise denne breie, slagkraftige opinionen. Her må kommunistene gå i spissen for å samle en så bred front som mulig om visse grunnleggende demokratiske krav.

KAG deler ikke dette synet. Saken har åpenbart flere sider, for "skulle Trædal frikjennes kan det vekke til live (vekke til live!) illusionene om at vi har et "demokrati" kontrollert militærapparat" - tross alt" og vi må jo heller ikke se bort fra at "dersom Trædal blir dømt ville dette ytterligere understreke statens klassekarakter." Situasjonen er m.a.o. innviklet og da er det jo ikke så greit å vite hva en skal gjøre. Tryggest er det nok å gjøre minst mulig, i alle fall får en holde seg langt unna den farlige støttekomiteen.

Hva er det så støttekomiteen har gjort som er så galt? Jo, den har begitt den "alvorlige feilen" å reise parolen om at militæret ikke må brukes mot folket. Alvorlig feil! Og vi som trodde at såvel offentliggjøringen av telex-meldingene som støttearbeidet for Trædal nettopp var et ledd i kampen for å hindre at militæret blir satt inn mot folket.

Men skal vi klare dette, må ikke da den første betingelsen være at vi klarer å reise en opinion? Men hvordan skal vi kunne reise en opinion mot at militæret blir brukt mot folket dersom vi ikke vil stille krav om det? I følge KAG er det "tilsløring" å stille et slikt krav.

Vi kommunister ser det som vår plikt å kjempe for å forsvare de demokratiske rettighetene. Nettopp fordi vi er de eneste som har en konsekvent og riktig analyse av staten og militæret sin klassekarakter er det vår plikt å være fremst av alle når det gjelder å forsvare de demokratiske rettighetene, å gå i spissen for hele folket. Hva har KAG å stille opp mot dette synet? Det eneste KAG har å si om kommunistenes plikter er følgende: "Kommunistenes oppgave vil - uansett utfallet av rettssaken - være å avsløre klasseinnholdet i det som skjer."

RØDE FANE

Wintex viser:

FORSVARET - VOLDSAPPARATET MOT FOLKET

80 sider, løssalg kr. 8,- abonnement kr. 30 for året, (6 nr.) Til salgs i Oktoberbokhandlerne, i Trondheim (Oslo) Narvesen.

Uaktuell parole? (fra s.3)

Er Tsjekkoslovakia kanskje ikke lenger under militær okkupasjon? Såvidt vi vet står ennå tusener av sovjetiske tropper i landet.

Er det fordi det er gått 5 år siden okkupasjonen at saka ikke lenger er aktuell? I så fall er det jo mer enn merkelig at vi fortsatt går med paroler til støtte for det greske folket - for ikke å snakke om paroler til støtte for det spanske folkets kamp mot Franco.

Er det kanskje slik at det tsjekkiske folket nå har godtatt okkupasjonen? Nei, sjølsagt har de ikke det. Vi vil bare minne om at så seint som i oktober i fjor så sovjetrevisjonistene seg nødt til å grave opp levningene av Jan Pallach, studenten som satte fyr på seg selv i protest mot okkupasjonen, brenne disse levningene og grave dem ned på et hemmelig sted fordi tilstrømmingen til graven hans truet med å bli en fare for rikets sikkerhet..

Eller er det det at massemedia ikke lenger spanderer de store overskriftene på Tsjekkoslovakia som gjør saka uaktuell? Det kan dere umulig mene.. Når avisene og kring-

kastinga nå stort sett er sluttet å ta opp undertrykkelsen av det tsjekkiske folket, desto større grunn er det da for oss å vise vår solidaritet.

Kort sagt, vi kan ikke finne en eneste grunn til at vår solidaritet med det tsjekkiske folket ikke lenger skal være en kampsak 1. mai.

Vi tror at hvis venstresida skal vinne tiltro i det norske folket så er det nødvendig at vi er konsekvente i vår kamp mot imperialistisk undertrykkelse. For to år siden sto vi sjøl oppe i en kamp for å forsvare vår sjølråderett, og vi brukte mange harde ord mot de som truet den. Skal vi nå tillate oss på arbeiderklassens internasjonale kampdag å forbigå det faktum at Tsjekkoslovakia ikke bare er fratatt sjølråderetten, men står under direkte militær okkupasjon? Ville ikke dette være et utslag av opportunisme som bare kan skade vår egen sak?

Det er mange spørsmål her som må besvares. Marxist-leninistenes standpunkt skulle være kjent. Spørsmålet er: Hva mener egentlig SV?

Helge Rykkja :

SKOLEPORTEN:

Eg er sidemann på ein lastebil.
For eit år sidan forlét eg skolen.
Men eg ser elevane sitte i ein flokk
ved skoleporten
kvar bidige dag,
kvart friminutt
sitter dei der.
Skolegarden er ingen stad å vere.
Ventar dei på å kome innafor fabrikk-
porten?

Eg er med på ein studiesirkel,
der snakker ein om at folk reiser seg
mot

uretten.

Da må eg tenke på skoleporten,
at elevane der reiser seg opp
og kjempar.

Norges Kommunistiske Studentforbund

Siden mars måned ifjor - dvs. i ett år - har diskusjonen om opprettelsen av et eget kommunistisk studentforbund pågått i Rød Ungdom og AKP(m-l). Diskusjonene førte til opprettelsen av NKS.

Vi skal ikke her gå nærmere inn på landsmøtet og de vedtak som ble gjort der. Vi vil heller oppfordre folk til å kjøpe og lese "Hva må gjøres?" som er avisa til det nye forbundet. Denne avisa vil komme ut en gang i måneden og selvfølgelig bringe en masse stoff som er aktuelt for oss. Vi ønsker å få kritikk av det første nummeret som nå har vært til salgs ei tid.

- Er avisa for dyr?
- For lite stoff fra Bergen?
- Dårlig språk?

NKS har kontortid hver dag fra kl. 1200 - 1430 i Studentsenteret. Er du interessert i å bli med på studiesirkel eller kanskje sommerleir, så ta kontakt med oss i kontortida, på stand eller med en du kjenner på ditt eget institutt.

NKS vil avholde egen sommerleir på Vestlandet. Leiren vil bli på Herdla i tidsrommet 11.-18. aug. Hilsen styret i NKS/UiB.

HVA MÅ GJØRES?

AVISA TIL NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

Ansvarleg: Bernt Holtmark

Førebels adresse: Hva må gjøres,
c/o Rød Ungdom
Boks 610 Sentrum, OSLO 1

Kvinnefronten (forts. fra s.4)

Hovedoppgaven for fronten som helhet blir tariffoppgjøret. Hver gruppe skal ta dette opp ut fra situasjonen på sitt sted og ut fra materiale som landsutvalget skal forberede.

- Hva slags paroler har dere stilt?

N: Det sentrale kravet er at vi krever rett til arbeid på det stedet kvinnen bor. Og arbeidsløshetsstrygd om slikt arbeid ikke finnes. Kortere arbeid for småbarnsforeldre. 6 måneders barselspermisjon, og omsorgspermisjon for alle fedre. Vi krever utbygging av barnehagene slik at det er plass for alle som ønsker det. Før dette er realisert, kan heller ikke kravet om rett til arbeid for alle kvinner oppfylles. Dessuten krever vi at abortsaken nå må behandles i Stortinget. Gruppene skal kontakte kvinnelige representanter på sine hjemsteder.

- Hvordan vurderer dere at Kvinnefronten nå har rettet arbeidet inn mot fagbevegelsen?

T: Dette er svært viktig. Kvinnefronten har til nå hatt dårlig rotfeste blant kvinnelige arbeidere (og også blant husmødre). Det blir spesielt viktig å rekruttere kvinner fra produksjonen. Kvinnen i industrien føler undertrykkelsen hardere enn andre grupper. De blir dobbelt undertrykt. Vel så viktig er det at denne gruppen virkelig har makt til å gjøre noe med forholdene. (Det har til en viss grad husmødrene også, men på en annen, mer uorganisert og individuell måte.) Arbeiderkvinnen har streikevåpenet i sin makt!

N: Det er ikke tilfeldig at vi nå retter oppmerksomheten mot arbeiderkvinnen. Det forrige landsmøtet var preget av studenter, og det preget også problemstillingene. Nå har vi fått med folk i arbeid, og det var dem som dominerte landsmøtet og det er deres problemer som nå fokuseres. Husmødrene må komme med for at deres problemer skal kunne tas skikkelig opp. Vi står svakere når det gjelder analyser av denne gruppen.

T: Jeg er enig i at det betyr veldig mye å få husmødrene med. Men enten vår politikk for denne gruppen går ut på å oppfordre dem til å ta seg arbeid, og kreve at dette blir mulig, eller vi krever total valgfrihet for dem, så blir parolen om retten til arbeid helt sentral.

N: Husmødre er gjerne litt hårsåre på dette punktet, og det er ikke noe rart. De føler seg angrepet fra alle kanter og må finne et forsvar. De kan ikke forandre situasjonen sin fordi forholdene ikke ligger til

rette for det. Der for er det naturlig at de bygger seg opp et mentalt vern mot alle skjellsordene som har haglet over dem fra mange hold. Vi må sørge for at at fronten blir et tilbud til husmødrene der de selv kan formulere problemene sine og stille krav. Vi kan ikke gjøre dette for dem. Det fine er at nå har yrkeskvinnene gått i spissen for å få en politikk for sin situasjon. Dette må husmødrene også gjøre. Det er fint at vi har fått parolen om tariffoppgjøret i handlingsprogrammet. Folk har allerede følt disse problemene. En delegat fra Mo i Rana fortalte om en jente i et supermarked som hadde prøvd å organisere seg. Da ble hun truet med oppsigelse. Hun gikk til klubben på Jernverket. De sendte et pent lite brev til innehaveren der de truet med boikott av forretningen om han holdt frem som han stevnet. Og det gikk bra. Hun organiserte ikke bare seg selv, men også endel andre. Slike saker har ringvirkninger. Det nytter å kjempe!

- Er det ellers noe dere vil trekke fram?

N: Ja, det var fabelaktig å se hvor engasjerte alle var, særlig i gruppediskusjonene. Alle hadde ordet, og det var en fantastisk stemning og driv over diskusjonene. Jeg har aldri opplevd dette i grupper med mye menn. Kvinnene har mye å tilføre den progressive bevegelsen.

T: Alle delegatene viste et veldig ansvar. De var oppmerksom på at de ikke stilte på egne vegne men som representanter fra en gruppe, og de viste ansvarlighet i å drive diskusjonene framover og konsentrere dem om det vesentlige. Den kollektive stilen var virkelig fin.

N: Dette er sikkert ikke uavhengig av at det geografiske tyngdepunktet for landsmøtedeltakerene nå er forrykket. På landsmøtet i fjor ble plenumsdebattene dominert av folk fra Oslo og Bergen. Fronten har utviklet seg enormt det siste året. Vi har fått 2000 nye medlemmer. Talerlisten for plenumsbehandlingene var nå representativ for bevegelsen på landsbasis. Og problemene som ble tatt opp vurdereretter. Det var alminnelige kvinner med vanlige problemer som dominerte landsmøtet. Typisk for dem var at de skjønnte at kvinnebevegelsen må være en massebevegelse, og at et krav om en sosialistisk samfunnsanalyse som grunnlag ville avskjære den gryende kvinnebevegelsen fra den store massen av kvinner som nettopp er ideologisk undertrykt. De viste en virkelighetsnærhet som lover godt.

Dommen over Trædal:

REAKSJONEN RUSTER SEG

Dommen i Bodø byrett er falt. Narve Trædal ble dømt til 60 dagers betinget fengsel. Dermed ble påstanden til aktor fulgt - ja, retten skjerp domspremissene ved å hevde at Trædal visste at han ikke hadde skjellig grunn til å offentliggjøre øvelsesmeldingene. Dette til tross for at de høyere offiserne som aktoratet førte som vitner var ute av stand til å benekte realitetene i saka: at store store folkegrupper utpekes som potensielle "indre fiender".

Dermed har de reaksjonære oppnådd det de ønsket i denne saka. Ved å nekte å ta hensyn til de gode grunnene Trædal hadde for å offentliggjøre øvelsesmeldingene, har retten så å si legalisert denslags militærøvelser, mens det er stemplet som en forbrytelse å la folket få greie på hvem våre NATO-offiserer regner som indre fiender. Ingen må la seg lure av den "milde" dommen. Påtalemyndighetene er åpenbart skremt av den sterke støtten Trædal har fått, og forsøker på denne måten å ta kraften ut av protestene. Det er det prinsipielle som er viktig; de som øver seg i å sette demokratiet til side går fri, mens han som roper et varsku blir dømt. I og med denne dommen ligger veien dessuten åpen for strengere straffer ved eventuelle seinere saker.

Hva slags betydning har så denne saka? For det første er ikke dommen over Trædal noe enkeltstående fenomen, den føyer seg inn i en lang rekke reaksjonære framstøt den siste tida: De omfattende militærøvelsene som er blitt avslørt, dommen over Kjell Bleggen, formann i Totenfolkets Forening, rettsaken mot de tre soldatene som fulgte Bleggens oppfordring om å nekte å skyte, "avsløringa" av AKP (m-l)s "hemmelige studiebreve", og ikke minst forsøkene fra forsvarsledelsen på å bryte i stykker tillitsmannsordninga til de vernepliktige. Parallellt med dette har vi gående en hetskampanje mot de progressive som vi må tilbake til begynnelsen av 50-åra for å finne maken til. "Overvåkinga" av skole og

kringkasting, "meldingene" i den reaksjonære pressa om at AKP (m-l) har satt opp lister over folk som skal likvideres, beskyldningene fra Håkon Lie og konsorter om at venstresida egentlig er landsforrædere - kort sagt: dommen over Trædal er en del av en omfattende reaksjonær frammarsj.

For det andre er det ingen tilfeldighet at såpass mange av framstøtene angår selve militærapparatet. Militæret er kjerna i det borgerlige statsapparatet, selve garantien for monopolkapitalens herredømme. Derfor er det viktig å eliminere alle "svakheter" i dette apparatet, derfor er det viktig alt nå å kunne kneble all opposisjon. Og her er lærdommene fra Chile uhyre viktige: I lang tid før selve militærkuppet foregikk det en systematisk "trimming" av militæret, et gjennomgripende system av indoktrinering, forflytninger og utrenskninger som forberedte kuppet.

Med andre ord: En svært viktig del av kampen for sosialismen, av kampen for å hindre en fascistisk kontrarevolusjon, foregår i dag innafor militærapparatet. Mye vil avhenge av i hvor stor grad det er mulig å forsvare de demokratiske rettighetene soldatene har.

Det er i dette perspektivet vi må se dommen over Narve Trædal. Når prinsippet fra Nürnbergdomstolen ikke ble fulgt, er dette et alvorlig slag mot de demokratiske rettighetene.

Derfor kan vi ikke godta denne dommen. Den er i realiteten rettet mot alle streikende arbeidere, studenter og andre grupper og lovlige organisasjoner, som på ett eller annet tidspunkt er utpekt som "sikkerhetsfare". Derfor må vi protestere mot dommen. Derfor må vi fortsette støttearbeidet med ny kraft. La oss sørge for at når saka kommer opp for lagmannsretten står det en enda breiere og mer besluttosom opinion bak kravet!

FRIKJENN TRÆDAL!

KLASSEKAMPEN

